

Výroční zpráva

České společnosti pro ochranu netopýrů

2011

Výroční zpráva České společnosti pro ochranu netopýrů za rok 2011

editoři: Petra Schnitzerová a Tomáš Bartonička

O společnosti	2
Základní údaje	3
O činnosti v roce 2011	4
<i>1. Monitoring</i>	4
<i>2. Projekty věnované ochraně netopýrů v lidských stavbách</i>	6
<i>3. Evropská noc pro netopýry</i>	12
<i>4. Mezinárodní kampaň Rok netopýra 2011 - 2012</i>	14
<i>5. Konference Netopýři Sudet</i>	14
Finanční přehled	15
Poděkování	16

O společnosti

Netopýři tvoří významnou část biodiverzity naší savčí fauny a současně jsou uznávanou bioindikační skupinou. Z území České republiky je v současnosti udáván výskyt 27 druhů, které jsou všechny zařazeny mezi zvláště chráněné druhy živočichů. Většina našich netopýřů rodí ročně jen jedno mládě, jejich populace se tudíž velice pomalu zotavují z nejrůznějších negativních zásahů. Z těchto a mnoha dalších důvodů je jim poskytována zákonná ochrana, která však není příliš účinná bez dokonalé znalosti jejich způsobu života a dostatečné informovanosti široké veřejnosti.

Posláním ČESON je koordinace ochrany a výzkumu netopýřů a jejich prostředí. K zajištění tohoto cíle ČESON každoročně shromažďuje informace a poznatky o problémech ochrany netopýřů a jejich prostředí, upozorňuje příslušné orgány ochrany přírody a další složky státní správy na tyto problémy a navrhuje jim jejich řešení. ČESON je také současně nejrůznějšími institucemi žádán o zpracování expertiz v oboru ochrany netopýřů a jejich prostředí.

ČESON se také podílí na propagaci myšlenek ochrany netopýřů mezi širokou veřejností, což je realizováno zejména masově probíhající akcí „Evropská noc pro netopýry“, sériemi přednášek a dalších osvětových akcí.

Díky různorodé členské základně zahrnující profesionály i amatéry zajišťuje realizaci a spolupráci na úrovni národních i mezinárodních projektů přímo věnovaných ochraně netopýřů nebo i projektů, které s netopýry souvisí pouze částečně (ochrana živočichů při zateplování budov, konstrukční řešení silničních mostů apod.). Dále organizace zajišťuje spolupráci se zahraničními společnostmi pro ochranu netopýřů a jejich členskými organizacemi. V roce 2011 se jednalo o spolupráci s NNO z Německa a Slovenska. Společnost je ve spolupráci s AOPK ČR garantem celorepublikového monitoringu netopýřích populací.

Základní údaje

Název organizace:

Česká společnost pro ochranu netopýrů

Právní forma:

občanské sdružení registrované Ministerstvem vnitra
dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

Působnost: Česká a Slovenská republika

Sídlo: Národní muzeum, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

Korespondenční adresa: Katedra zoologie PŘF UK, Viničná 7, 128 44 Praha 2

IČO: 49370731 , **DIČ:** CZ49370731

Bankovní spojení: č.ú. 4413339/0800

Statutární zástupci: předseda Ivan Horáček, místopředseda Petr Benda, tajemník Radek Lučan, hospodář Tomáš Bartonička

E-mail: netopyr@ceson.org

Telefon: tajemník : +420728984767, hospodář: +420774080402

Nejvyšším orgánem ČESONu je valná hromada, která schvaluje stanovy, volí výbor, revizní komisi a předsedu. Výbor je dozorčí a strategický orgán, který dohlíží na chod organizace. Skládá se z devíti členů. Revizní komise má členy tři.

Výbor (2009-2013):

Ivan Horáček (předseda), Radek Lučan (tajemník), Tomáš Bartonička (hospodář, koordinátor monitoringu), Petr Benda (místopředseda), Antonín Reiter, Jiří Gaisler, Michal Andreas, Petra Schnitzerová (Nová), Eva Cepáková

Revizní komise (2009-2013): Vladimír Hanzal, Josef Hotový, Jan Zukal

Jak se stát členem ČESONu?

Chcete-li se stát členem, stačí písemně požádat na adrese Mgr. Radek Lučan, Ph.D., Katedra zoologie PŘF UK, Viničná 7, 128 44 Praha 2 nebo e-mailem: rlucan@centrum.cz. V žádosti uveďte jméno, adresu, e-mail, důvod vašeho zájmu o členství. Vaše žádost bude projednána na následující valné hromadě společnosti, které byste se měli osobně zúčastnit. Budeme Vás průběžně informovat o činnosti a akcích pro členy prostřednictvím webovské stránky a poštou o usneseních výboru a valné hromady. Zavazujete se platit roční členský příspěvek 100,- Kč. Členství lze kdykoliv na žádost ukončit. Nezaplatíte-li po 3 roky členský příspěvek, budete ze společnosti na následující valné hromadě vyloučeni. Všichni členové mají možnost získat průkazku ČESON, která může usnadnit komunikaci s vlastníky a správci objektů či pozemků, které mohou být využívány netopýry. Předpokladem je však zaslání všech náležitostí tj. fotografie, data narození a adresy.

O činnosti v roce 2011

1. Monitoring

V tomto roce ČESON v každoroční spolupráci s AOPK ČR a MŽP zajistil plošný monitoring populací netopýrů, bioindikačně významných druhů ve smyslu Evropské unie i české legislativy. Monitorovanými druhy a lokalitami byly tradičně nejen druhy netopýrů a lokality zařazené do soustavy Natura 2000, ale monitoring byl rozšířen na všechny druhy a celou řadu dalších významných lokalit, které do soustavy zařazeny nebyly. Jako v předchozím roce pokračoval monitoring panelových sídlišť, významný zejména s ohledem na rychlý postup zateplování panelových domů. I v tomto roce na vybraných lokalitách probíhal monitoring mikroklimatu pomocí radiových teploměrů. Tradičně bylo schéma monitoringu rozloženo do čtyř hlavních aktivit:

1.1 Monitoring na zimovištích

V zimě 2010/11 byl zmonitorován doposud rekordní počet zimovišť, celkem 829. Nejvyšší počty byly zjištěny u vrápence malého (18727 jedinců), netopýra velkého (9621) a netopýra černého (3451). S ohledem na zjištění plísňového onemocnění WNS (původce *Geomyces destructans*) u zimujících netopýrů v Evropě v roce 2007 byla v průběhu standardních zimních kontrol věnována pozornost výskytu tohoto onemocnění a WNS byla zjištěna na 58 lokalitách. Navíc v průběhu března a dubna bylo opakovaně monitorováno 84 zimovišť. Nejčastěji postiženým druhem byl opět *M. myotis* a větší počet pozitivních nálezů byl prvně zaznamenán i u druhu *M. emarginatus*.

1.2 Revize letních kolonií

V roce 2011 bylo monitorováno 270 úkrytů, z nichž naprostá většina je obývána různě početnými koloniemi samic. Celkově se jednalo o 114 úkrytů *M. myotis*, 79 *R.*

hipposideros, 15 *M. emarginatus*, 6 *E. nilssonii*, 6 *E. serotinus*, 2 *M. nattereri*, 1 *M. daubentonii*, 1 *M. mystacinus*, 1 *M. brandtii*, 3 *N. noctula*, 2 *P. pipistrellus*, 1 *V. murinus*, 11 *P. auritus*, a 2 *P. austriacus*. V roce 2011 bylo pokračováno v celorepublikovém mapování panelových sídlišť s ohledem na výskyt netopýrů, kteří mohou celoročně využívat štěrbinové úkryty v domech. Celkem bylo systematicky monitorováno 26 sídlišť v 9 městech.

1.3 Monitoring letové aktivity na lovištích, detekce ultrazvukových signálů

V roce 2011 byla letová aktivita monitorována tradičně v 10 vybraných územních celcích: CHKO Český kras, CHKO Český ráj, CHKO Broumovsko, CHKO Třeboňsko, CHKO Poodří, CHKO Moravský kras, BR UNESCO Dolní Morava, NP Podyjí a CHKO Litovelské Pomoraví, CHKO Šumava. Bat-detektoringem byl na pozorovaných územích během roku potvrzen výskyt nejméně 17 druhů (resp. dvojic druhů). K nejhojnějším druhům, které dominovaly na většině monitorovaného území, patřil *M. daubentonii*, *M. brandtii/mystacinus*, *N. noctula* a *P. pipistrellus*.

1.4 Odchyty do sítí - netting

V roce 2011 byla pomocí odchyťů do sítí sledována společenstva netopýrů na 9 lokalitách, významných zimovištích nebo významných místech setkávání netopýrů a sociálního učení („swarming sites“): Ledové sluje v Podyjí (garant A. Reiter), jeskyně Na Turoldu, Soutěska pod Děvínem (garant J. Chytil), jeskyně na Bezdězu, jeskyně Vápenice a Basa (garant D. Horáček), vstupy do jeskyní v NPR Špraněk (garant M. Koudelka), Hranická propast (garant Z. Řehák), Kateřinská jeskyně (garant H. Berková a J. Zukal), Chýnovská jeskyně (garant M. Anděra). Celkem bylo odchyceno 1758 netopýrů 19 druhů. Celkově největší počty byly tradičně získány od druhů *P. auritus* (317), *M. myotis* (310) a *M. nattereri* (282).

2. Projekty věnované ochraně netopýrů v lidských stavbách

Řada druhů netopýrů využívá během svého života nejrůznější úkryty v lidských stavbách. Tato stanoviště jsou však zejména v posledních letech ohrožena rozsáhlými stavebními úpravami a zateplováním budov, při nichž dochází nejen k ničení samotných úkrytů, ale často také k přímé likvidaci netopýrů. Ve zvýšené míře tento trend platí především pro panelová sídliště.

Jednou z hlavních příčin této situace je nízká informovanost projektantů, stavebních firem, vlastníků nemovitostí a bytových družstev, ale také nedostatečná znalost problematiky ze strany zaměstnanců státní správy (stavebních odborů a odborů životního prostředí) a špatná komunikace mezi nimi, ale také - v případě panelových domů - absence relevantních dat o výskytu netopýrů v těchto úkrytech. Dalším problémem je skutečnost, že přítomnost netopýrů v lidských stavbách nemusí být obyvateli vždy vítána. Důvodem je strach způsobený zakořeněnými pověrami, problémy se znečišťováním budovy trusem, či rušivé hlasové projevy netopýrů.

Vzniklou situaci je třeba urgentně řešit, jinak lze očekávat výrazný úbytek některých druhů vázaných na tento typ úkrytů. Proto i v roce 2011 pokračovala realizace několika projektů, které se věnovaly řešení uvedených problémů a jejichž společným dlouhodobým cílem je zefektivnění ochrany netopýrů vázaných na úkryty v lidských stavbách. Jednalo se následující čtyři projekty:

Projekt **„Netopýři v lidských sídlech v ČR: komplexní monitoring, ochrana a poradenství“** (2011) podpořený grantem MŽP ČR. Dvouletý projekt **„Monitoring netopýrů v panelových domech“** (2011 - 2012) podpořený v grantovém řízení Hlavního města Prahy a dva navazující projekty **„Náš soused netopýr“** (2010 - 2011) a **„Náš soused je netopýr“** (2011 - 2012) finančně podpořené Nadací Partnerství a firmou Skanska a. s. a Nadací Partnerství, MŽP a SFŽP ČR.

V rámci uvedených projektů byla realizována řada aktivit, jejichž cílem bylo zvýšit informovanost všech zainteresovaných cílových skupin - projektantů a stavebních firem realizujících stavební záměry, majitelů a správců budov, státní správy a samosprávy (krajské a městské úřady), organizací ochrany přírody i široké veřejnosti (obyvatel a uživatelů domů), vytvořit komunikační „most“ mezi nimi a ukázat možnosti všestranně výhodných řešení různých situací, jejichž výsledkem by mělo být i zlepšení jejich vztahu k netopýrům a ochoty spolupracovat při jejich ochraně. Nejdůležitější aktivity a výstupy jsou uvedeny v následujícím přehledu:

2.1 Monitoring netopýrů v panelových domech

V roce 2011 pokračoval systematický celoroční monitoring výskytu netopýrů na 26 sídlištích v 9 městech ČR, který podle jednotné metodiky zajišťovalo 14 členů ČESON. Kromě toho byla shromažďována i další data z jednorázových kontrol, hlášení veřejnosti, průzkumů apod. Vytvořená databáze výskytu netopýrů v panelových domech

v současnosti obsahuje celkem 2433 záznamů, z toho 666 bylo získáno v roce 2011. Pozitivní nálezy jsou přístupné on-line na internetových stránkách www.ceson.org.

Ze získaných výsledků vyplynulo, že výskyt netopýrů lze očekávat prakticky na každém sídlišti, kde se dosud vyskytují vhodné úkryty (zejména otevřené spáry a přístupné dutiny pod střechou). Před zahájením stavebních úprav panelových domů je proto vždy nezbytné provést průzkum výskytu netopýrů a na jeho základě navrhnout vhodný postup a technické řešení. Stavební práce je obecně nejvhodnější načasovat na jarní (duben) nebo podzimní období (2. polovina srpna - říjen), aby se předešlo možnému ohrožení letní kolonie nebo zimujících zvířat.

Aktuální informace o zjištěném výskytu netopýrů byly následně rozesílány s upozorněním na vhodné ochranné postupy na příslušné regionální stavební úřady a odbory životního prostředí. Všechna data byla zároveň předána AOPK ČR k hromadnému převedení do Nálezové databáze ochrany přírody.

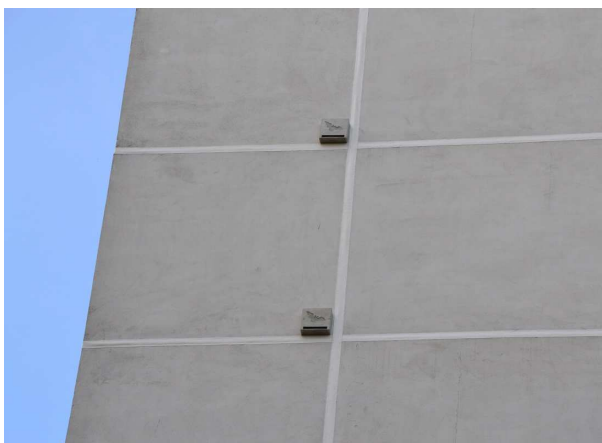
V rámci projektu podpořeného MHMP byly zakoupeny dva automatické ultrazvukové detektory Song Meter SM2BAT, pomocí kterých je prováděno celoroční sledování aktivity netopýrů na dvou modelových lokalitách v Praze. Sledování probíhá ve spolupráci s Katedrou zoologie PŘF UK Praha a bude součástí připravované diplomové práce Bc. Marcely Sommerové.

2.2 Poradenství

V roce 2011 byl zajištěn průběžný poradenský servis prostřednictvím centrálního konzultačního místa. Poradenství bylo poskytováno nejen formou telefonických nebo e-mailových konzultací, přibližně třetina případů vyžadovala i osobní návštěvu na místě, další jednání, případně zajištění přímé realizace vhodných opatření. Některé případy pak byly řešeny také prostřednictvím regionálních spolupracovníků, ze kterých je postupně sestavován tým lokálních konzultantů. Celkově bylo tímto způsobem vyřešeno 369 případů, přičemž zájem o poradenskou službu neustále roste.

V rámci poradenského servisu se ČESON dále zúčastnil také 28 správních řízení o výjimkách z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů, v rámci kterých se účastnil místních jednání a zpracovával odborná stanoviska pro příslušné úřady. Dále bylo realizováno 28 objednaných průzkumů a hodnocení pro firmy či bytová družstva, a to zejména v souvislosti s plánovanými stavebními úpravami panelových domů. Díky této činnosti se podařilo zabezpečit úkryty netopýrů v budovách na dalších desítkách lokalit po celé ČR.

2.3 Vzdělávání specifických cílových skupin a osvětové akce pro veřejnost

Ve spolupráci s dalšími organizacemi bylo v roce 2011 realizováno 53 akcí pro veřejnost, školy a další cílové skupiny, kterých se zúčastnilo celkem 5 741 účastníků (tab. 1-3).

Dále byly zajištěny čtyři odborné přednášky v rámci seminářů pro pracovníky stavebních úřadů a odborů životního prostředí, kterých se zúčastnilo celkem 185 pracovníků příslušných úřadů. Náplní seminářů, realizovaných ve spolupráci s ČSO, bylo seznámení s problematikou ochrany netopýrů a rorýsů - aktuální legislativou, konkrétními postupy při plánování rekonstrukcí domů, příklady technických řešení stavebních úprav a řešení některých problémových situací.

2.4 Akce *Náš souseď je netopýř*

V dubnu 2011 byla zahájena osvětová a motivační akce „Náš souseď je netopýř“. V rámci této akce jsou památeční plaketou a certifikátem odměňováni lidé, kteří přispěli k zachování či vytvoření netopýřích úkrytů na svém domě. Cílem akce je podpořit ochranu netopýřů a zároveň zviditelnit pozitivní příklady, které jsou dokladem toho, že soužití s netopýřy v jednom domě není problémem. V roce 2011 bylo postupně předáno celkem 19 památečních plaket a certifikátů. Mezi oceněnými jsou soukromé osoby, bytová družstva, zástupci církví i firmy.

V souvislosti s uvedeným projektem byly spuštěny také nové webové stránky www.sousednetopyr.cz specializované na problematiku ochrany netopýřů v budovách. Kromě odpovědí na otázky, jak správně postupovat při rekonstrukcích budov obývaných netopýřy, co dělat při nálezů netopýřa a jak vyřešit některé problémové situace, obsahují také bližší informace o akci *Náš souseď je netopýř* a přehled dosavadních držitelů plaket.

2.5 *Nové propagační materiály*

V rámci projektů bylo vydáno několik nových informačních a propagačních materiálů. Jednalo se o dva druhy pohledů s netopýřím inzerátem „Hledám letní byt“ a důležitými kontakty, leták „Aktivní pomoc rorýsům a netopýřům“ vydaný ve spolupráci s ČSO a balíčky s netopýřím trusem, jejichž etiketa obsahuje návod k použití trusu jako hnojiva a informaci o projektu *Náš souseď je netopýř*. ČESON se také podílel na přípravě komiksu „Noční život v Labských pískovcích“, který seznamuje se životem netopýřa velkého a který vydala SCHKO Labské pískovce a Správa NP České Švýcarsko ve spolupráci s ČSOP Děčínsko. Všechny materiály byly distribuovány během akcí pro veřejnost a další cílové skupiny i při osobních jednáních v rámci poradenství. Zajištěna byla také rozesílka letáků na příslušné úřady a orgány státní ochrany přírody.

Tab. 1 Přehled akcí pro veřejnost, pedagogy a další cílové skupiny v roce 2011

Datum	Akce	Místo konání	Počet účastníků
20.3.2011	Kurz EVVO pro pedagogy	SEVV Kavyl Svatý Jan p. Skalou	10
23.3.2011	Přednáška Netopýři v panelových domech	Toulcův dvůr Praha	7
15.4.2011	Večer s netopýry v Caféklubu Bárka Točnick	Točnick	40
16.4.2011	Exkurze Za netopýry do Benešova	Benešov	29
17.4.2011	Den Země na hájovně Světice	Světice u Říččan	61
20.4.2011	Den Země v Trutnově	Trutnov	40
27.-29.4.2011	Dny životního prostředí na MěÚ Kolín	Kolín	2719
30.4.2011	Den Země na Toulcově dvoře	Praha	350
13.5.2011	Dopoledne s netopýry v ZŠ Beroun	ZŠ Beroun	241
16.5.2011	Přednáška Náš soused netopýr	Čajový klub Paleta Pardubice	23
19.5.2011	Přednáška Náš soused je netopýr	Dům ochránců přírody Praha	9
21.5.2011	Evropský den parků v CHKO Český kras	Svatý Jan pod Skalou	300
26.5.2011	Přednáška pro veřejnost	Muzeum a galerie v Jičíně	8
13.6.2011	Přednáška pro Českou geolog. službu Brno	Mlýn Brejlov	20
14.6.2011	Přednáška Náš soused netopýr	Městská knihovna Humpolec	23
16.6.2011	Akce Náš soused je netopýr v Liberci	Radnice Liberec	13
20.6.2011	Přednáška pro Českou spořitelnu	Hrad Točnick	30
23.6.2011	Svatojanská noc v Sedlčanech	Sedlčany	110
26.7.2011	Přírodovědné dny na hájovně Světice	Světice	29
10.9.2011	Den s přírodou v malešickém parku	Praha	300
13.9.2011	Promítání filmu s besedou	Dům ochránců přírody Praha	6
4.10.2011	Přednáška pro veřejnost	Ornis Přerov	10
14.10.2011	Konference EVVO Hradec Králové	Hradec Králové	21
28.10.2011	Netopýří stezka pro děti	Hředle	65
26.11.2011	Přednáška v rámci semináře pro zách. stanice	Aves Kladno	14
22.9.-5.11.2011	Výstava Netopýři	Muzeum Podblanicka Benešov	242

Tab. 2 Přehled přednášek a seminářů pro státní správu v roce 2011

Datum	Akce	Místo konání	Počet
7.4.2011	Přednáška pro stavební úřady Zlínského kraje I	Rajnochovice	63
7.10.2011	Přednáška pro stavební úřady Zlínského kraje II	Rajnochovice	65
9.12.2011	Přednáška na poradě stavebních odborů MČ	MHMP Praha	26
15.12.2011	Seminář pro odbory životního prostředí MČ	MHMP Praha	31

Tab. 3 Přehled akcí pro školy v roce 2011

Datum	Akce	Místo konání	Počet účastníků
26.5.2011	Přednáška pro ZŠ	Muzeum a galerie v Jičíně	37
30.5.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Ondřejov	32
30.5.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Ondřejov	36
2.6.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Dolní Hbity	31
2.6.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Dolní Hbity	30
2.6.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Dolní Hbity	29
7.6.2011	Biologický kurz Gymnázia Sedlčany	Křišťanovice u Prachatic	23
8.6.2011	Přednáška pro gymnázium	Gymnázium Příbram	25
8.6.2011	Přednáška pro gymnázium	Gymnázium Příbram	31
14.6.2011	Přednáška pro ZŠ (2. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	40
14.6.2011	Přednáška pro ZŠ (2. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	42
14.6.2011	Přednáška pro ZŠ (2. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	32
14.6.2011	Přednáška pro ZŠ (2. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	33
14.6.2011	Přednáška pro ZŠ (2. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	45
23.6.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Chlum	41
23.6.2011	Přednáška pro ZŠ	ZŠ Počepice	43
4.10.2011	Světový den zvířat v Ornisu pro ZŠ	Ornis Přerov	165
11.10.2011	Přednáška pro MŠ	MŠ Oráčov	18
11.10.2011	Přednáška pro MŠ	MŠ Senomaty	23
11.10.2011	Přednáška pro MŠ	MŠ Čistá	28
11.10.2011	Přednáška pro MŠ	MŠ Zavidov	24
19.10.2011	Přednáška pro ZŠ (1. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	49
19.10.2011	Přednáška pro ZŠ (1. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	58
19.10.2011	Přednáška pro ZŠ (1. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	37
19.10.2011	Přednáška pro ZŠ (1. stupeň)	ZŠ Rychnovská, Praha	37

2.6 Práce s médii

Bylo vydáno 8 tiskových zpráv, na základě kterých vyšlo min. 26 článků v regionálním i celostátním tisku, které v různém rozsahu obsahovaly informaci o problematice ohrožení netopýrů vázaných na úkryty v budovách. Další tři články byly publikovány v odborných časopisech „Tepelná ochrana budov“ a „Střechy, fasády, izolace“. Desítky informačních článků byly zveřejněny také na různých internetových portálech. Dále proběhlo 9 reportáží v rádiu a 3 relace v televizi.

Byly rozšířeny a pravidelně aktualizovány webové stránky ČESON a spuštěn profil „Náš soused netopýr“ na sociální síti Facebook.

2.7 Spolupráce

I v roce 2011 pokračovala tradiční úzká spolupráce s Českou společností ornitologickou, ZO ČSO Nyctalus, Spoločnosťou pre ochranu netopierov na Slovensku a AOPK ČR. Podařilo se také rozšířit spolupráci s některými dalšími městskými úřady a Magistrátem hlavního města Prahy. Nově byla navázána úzká spolupráce s firmou Zelená domácnost.com, která v ČR zajišťuje prodej dřevocementových budek pro netopýry. Firma finančně podpořila projekty ČESON a zároveň se podílí na jejich propagaci.

Nově byla navázána spolupráce s Cechem pro zateplování budov a firmou STOMIX, která vyvíjí certifikované zateplovací systémy. Proběhly dvě pracovní jednání, kterých se zúčastnili také zástupci ČSO, SON a Bratislavského lesoochranského zoskupenia a na kterých byla diskutována vhodnost navrhovaných technických řešení k zajištění stávajících nebo náhradních úkrytů netopýrů a rorýsů při zateplování budov a domluven další společný postup.

3. Evropská noc pro netopýry (ENN)

[Evropské země](#), které se připojily k Dohodě o ochraně populací evropských netopýrů (Agreement on the Conservation of Populations of European bats - [EUROBATS](#)) každoročně pořádají v noci poslední víkend v srpnu Evropskou noc pro netopýry (ENN). Tato akce je určena široké veřejnosti, která má možnost se díky programu připraveném odborníky, členy ČESON, seznámit s těmito zajímavými tvory, s jejich výzkumem, ochranou a dosavadními poznatky o jejich životě. Tuto noc na mnoha místech Evropy probíhají veřejné přednášky o netopýrech, zájemci se zde dovídají, jak a čím jsou netopýři ohrožováni a kde oni sami mohou být nápomocni při jejich ochraně. Mají možnost získat propagační materiály, dokonce se netopýra dotknout a možná změnit své dosavadní nahlížení na tyto skrytě žijící savce.

V České republice ENN proběhla v roce 2011 již po patnácté. Počet míst, kde se veřejnost může s netopýry seznámit, se každým rokem zvyšuje. Akce probíhají ve více termínech cca od poloviny srpna do poloviny září, aby mohly být dostatečně personálně zajištěny. V roce 2011 proběhla ENN na rekordních 46 místech ČR za účasti celkem 4532 návštěvníků (tab. 4). Potěšitelná je také účast dětí, které tradičně tvořily v průměru kolem 40% z celkového počtu návštěvníků. Zájemci o netopýry měli možnost shlédnout série přednášek doplněné projekcí obrázků netopýrů. Dále byli seznamováni s metodikami výzkumu netopýrů, odchytem netopýrů nebo sledováním netopýřích hlasů pomocí ultrazvukových detektorů. Na některých místech byli veřejnosti demonstrováni handicapovaní netopýři a ukázky péče o ně. Během akcí byly rozdávány propagační materiály. Pro děti byly připraveny soutěže nebo kvízy, pro všechny zájemce pak noční prohlídky hradů, zámků či blízkých jeskyní a štol.

Tab. 4 Přehled Evropských nocí pro netopýry pořádaných v roce 2011

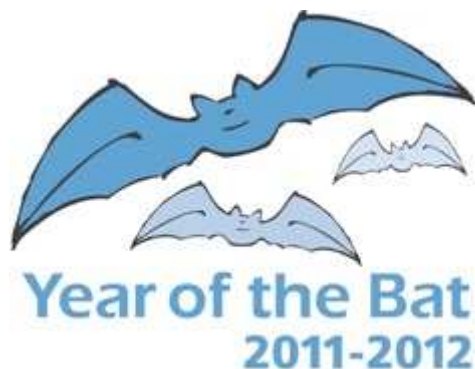
Místo konání	Datum	Počet účastníků	Děti do 15 let
SEV Toulcův dvůr Praha	29. 8. 2011	83	37%
Hrad v Týnci nad Sázavou	26. 8. 2011	150	40%
Hrad Točnick	27. 8. 2011	40	10
Srbsko - lom na Chlumu	27. 8. 2011	62	30%
Příbram- Lesopark	2. 9. 2011	75	40%
Hrad Křivoklát	3. 9. 2011	500	40%
Lysá nad Labem	9. 9. 2011	85	40%
ZS AVES Kladno -Čabárna	12. 9. 2011	44	90%
Praha - Vinoř	29. 9. 2011	20	1
Karlovy Vary - letní kino	28. 8. 2011	190	80
Kašperské Hory	26. 8. 2011	54	20
Bor u Tachova	27. 8. 2011	77	40
Strakonice	16. 9. 2011	50	50%
Litoměřice	8. 9. 2011	120	80%
Lovosice	9. 9. 2011	25	70%
Litvínov - zámek Jezeří	3. 9. 2011	70	20%
Lužické hory - PR Vápenka	8. 9. 2011	55	15
Valdštejn	19. 8. 2011	60	10
Liberec - Panský Lom	26. 8. 2011	380	40%
Lužické hory - Ledová jeskyně Naděje	2. 9. 2011	130	60%
Skalice u České Lípy	2. 9. 2011	110	40%
Chrudim	2. 9. 2011	23	6
Přelouč	5. 9. 2011	25	10%
Hradec Králové - muzeum	27. 9. 2011	36	40%
Police nad Metují	2. 9. 2011	60	60%
Skály - Bischofstein	3. 9. 2011	100	60%
Vrchlabí	3. 9. 2011	100	40%
Hrad Lipnice	13. 8. 2011	400	60%
Havlíčkův Brod	9. 9. 2011	106	58%
Pavlov (okres Havl. Brod)	27. 8. 2011	15	30%
Velké Meziříčí - SEV Ostrůvek	2. 9. 2011	45	25
Velká Bíteš	15. 9. 2011	70	60%
Hrad Šelmberk u Mladé Vožice	27. 8. 2011	35	10
České Budějovice - Vrbenské rybníky	17. 9. 2011	50	40%
Český Krumlov	15. 9. 2011	8	2
Chýnovská jeskyně	23. 9. 2011	51	10
Opava	31. 8. 2011	31	9
ZOO Ostrava	14. 9. 2011	21	8
Jeskyně Na Špičáku	26. 8. 2011	71	28
Lázně Teplice n. B. a Hranická propast	27. 8. 2011	69	22%
Horka nad Moravou - Sluňákov	2. 9. 2011	110	45
Přerov - park Michalov	3. 9. 2011	60	40%
Loučná nad Desnou - zámecký park	9. 9. 2011	67	60%
Mikulov, PR Turoid, Jeskyně Na Turoidu	2. 9. 2011	150	43%
Národní park Podyjí - Lukov, Nový Hrádek	3. 9. 2011	112	50%
Jeskyně Výpustek v Moravském krasu	10. 9. 2011	337	30%
Celkem		4 532	

4. Mezinárodní kampaň Rok netopýra 2011 - 2012

ČESON se podílel na realizaci celosvětové kampaně Rok netopýra 2011-2012, kterou vyhlásily Program OSN pro životní prostředí (UNEP), Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Bonnská úmluva, CMS) a Dohoda o ochraně populací evropských netopýrů (EUROBATS). Cílem akce je zvýšit povědomí veřejnosti o potřebě ochrany netopýrů, příčinách jejich ohrožení, důležité roli netopýrů v ekosystémech a významu druhové rozmanitosti. V rámci kampaně byla ve spolupráci s MŽP a ZO ČSOP Nyctalus připravena výstava „Podivuhodný svět netopýrů“, která v průběhu roku 2011 putovala po území ČR. Ke kampani byl vydán také barevný leták, vytvořena samostatná informační stránka na webu ČESON a ve spolupráci s ČRo Leonardo natočen seriál rozhovorů a reportáží o netopýrech. Kampaň byla prezentována také na většině osvětových akcí pro veřejnost.

5. Konference Netopýři Sudet 2011

O víkendu 30.9. - 2.10.2011 se v penzionu Bartošova Pec na Liberecku uskutečnil pátý ročník mezinárodní konference Netopýři Sudet. Konference je ve dvouletém intervalu tradičním vyvrcholením příhraniční spolupráce chiropterologů působících v této oblasti. Celkem 63 účastníků z Polska, Německa a České republiky zde prezentovalo 21 odborných referátů především o problematice ochrany netopýrů, syndromu bílého nosu a environmentální výchově veřejnosti. Další příspěvky se věnovaly výsledkům studia echolokace netopýrů či možnostem využití nové moderní techniky, jako jsou např. infrakamery, ve výzkumu netopýrů. Součástí programu byly také závěrečné terénní exkurze na významné netopýří lokality v okolí: hrad Pantheon - Vranov, zámek Hrubá Skála a hrad Valdštejn. Konferenci uspořádaly ZO 4-01 České speleologické společnosti Liberec, ZO 36/02 ČSOP při správě CHKO Jizerské hory a ČESON.

Finanční přehled

I. PŘÍJMY

Tržby z prodeje služeb celkem	855 069,00 Kč
Tržby za zboží	500,00 Kč
Jiné ostatní výnosy, úroky	3 040,00 Kč
Přijaté dary	82 600,00 Kč
Přijaté členské příspěvky	7 300,00 Kč
Provozní dotace celkem	654 632,50 Kč
Provozní dotace-Projekt DBU	59 632,50 Kč
Provozní dotace-MŽP	225 000,00 Kč
Provozní dotace-Nadace Partnerství	120 000,00 Kč
Provozní dotace-MHMP	250 000,00 Kč

Příjmy celkem: 1 601 621,48 Kč

II. VÝDAJE

Spotřeba materiálu	134 820,71 Kč
Cestovné	213 725,00 Kč
Náklady na reprezentaci	1 245,00 Kč
Ostatní služby celkem	207 573,20 Kč
Poštovné	10 080,00 Kč
Ostatní služby	177 093,20 Kč
Telefony	20 400,00 Kč
Mzdové náklady celkem	770 885,00 Kč
Mzdové náklady	406 985,00 Kč
Mzdové náklady Smlouvy o dílo	266 500,00 Kč
Mzdové náklady DPP	97 400,00 Kč
Zákonné sociální pojištění	138 378,00 Kč
Zdravotní pojištění 9 %	36 629,00 Kč
Sociální pojištění 25 %	101 749,00 Kč
Další náklady celkem	9 759,08 Kč
Ostatní daně a poplatky	1 710,00 Kč
Smluvní pokuty a úroky	214,00 Kč
Ostatní pokuty a penále	375,00 Kč
Kurzové ztráty	3 072,82 Kč
Bankovní poplatky	4 387,26 Kč

Výdaje celkem: 1 476 385,99 Kč

Výsledek hospodaření: 125 235,49 Kč

Poděkování

Děkujeme za finanční podporu naší činnosti v roce 2011 následujícím nadacím, institucím a firmám:

Děkujeme také všem dalším dárcům a spolupracovníkům, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na realizaci našich aktivit.